

SYBA
20/11/17
10 to 1
pages 3

Q.P. Code : 20803

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Figures to the right indicate the marks to sub-questions.

Q.1 Attempt any two of the following.

- a) Define life span development. What are the key issues in life span development? 10
- b) Explain in detail the behavioristic approach to human development. 10
- c) Discuss the major research strategies to measure developmental change. 10

Q.2 Attempt any two of the following.

- a) Explain the following terms by giving examples:- 10
  - a) Dominant trait
  - b) Recessive trait
  - c) Allele
  - d) Polygenic inheritance
  - e) Behavioural genetics
- b) What is a teratogen? Describe the effect of mother's diet, health, age and prenatal support on the development of the unborn child. 10
- c) Explain the genetic and environmental influences on personality and psychological disorders. Can genes influence the environment? 10

Q.3 Attempt any two of the following.

- a) How do motor skills develop in infancy? 10
- b) Infants hear from the time of birth and even before- Comment. 10
- c) Explain the life cycles of infancy with reference to rhythms, states and sleep. 10

Q.4 Attempt any two of the following.

- a) Discuss the key elements of Piaget's theory of cognitive development. 10
- b) With reference to information processing views how do infants process information. 10
- c) What is infant- directed speech. State the gender differences in using it. 10

Q.5 Attempt any two of the following.

- a) What are correlational studies? State the different types of correlational studies. 10
- b) Explain the process of birth and describe the appearance of the neonate. 10
- c) What are the advantages of breast feeding over bottle feeding? When should solid food be introduced to an infant? 10
- d) Define circular reactions. Discuss the various circular reactions with reference to Piaget's sensori-motor stage. 10

*****

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३. उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्रश्न.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) जीवन-पट विकासाची व्याख्या द्या. जीवन-पट विकास अभ्यासाच्या प्रमुख समस्या कोणत्या? १०
 ब) मानवी विकासाचा वर्तनात्मक दृष्टीकोन सविस्तर स्पष्ट करा. १०
 क) वैकासिक बदलांच्या मोजमापनासाठी वापरण्यात येणाऱ्या संशोधन तंत्रांची चर्चा करा. १०
- प्रश्न.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) पुढील संकल्पना सोदाहरण स्पष्ट करा. १०
 अ) प्रभावी गुणतत्व
 ब) अप्रभावी गुणतत्व
 क) युग्मविकल्पी (allele)
 ड) बहुविध जनुकीय अनुवंश
 इ) वर्तनात्मक अनुवंश
- ब) व्यंगजनन माध्यमे (teratogen) म्हणजे काय? मातेचा आहार, आरोग्य, वय व जन्मपूर्व मदत यांचा भ्रूणाच्या विकासावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा. १०
 क) मानसिक विकृती व व्यक्तिमत्व यावर अनुवंश व परिस्थितीचा प्रभाव स्पष्ट करा.जनुकांचा परिस्थितीवर प्रभाव पडतो का? १०
- प्रश्न.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) अर्भकावस्थेत कारक कौशल्य कसे विकसित होतात? १०
 ब) अर्भकांमध्ये श्रुतीवेदन हे जन्मानंतर व जन्माअगोदर ही निदर्शनास येते - टीप्पणी द्या. १०
 क) अर्भकांचे जीवनचक्र त्यांची अवस्था, लयबद्धता व झोप या संदर्भात स्पष्ट करा. १०
- प्रश्न.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ) पियाजेच्या बोधनात्मक विकासाच्या सिद्धांतांचे मूलतत्वे विशद करा. १०
 ब) चक्राकार प्रतिक्रियांची व्याख्या द्या. वेदक कारक टप्प्याच्या संदर्भातील विविध चक्राकार प्रतिक्रियांची चर्चा करा. १०

Q.P. Code :20803

क) अर्भक निर्देशित भाष्य म्हणजे काय? याच्या वापरातील लिंग भिन्नता स्पष्ट करा.

प्रश्न.५

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) सहसंबंधात्मक अभ्यास म्हणजे काय? सहसंबंधात्मक अभ्यासाचे विविध प्रकार सांगा. १०

ब) अर्भक जन्माची प्रक्रीया स्पष्ट करून नवजात अर्भकाच्या बाह्य रूपाचे वर्णन करा. १०

क) बाटलीने दुध पाजण्याच्या तुलनेत स्तनपानाचे फायदे काय? अर्भकांसाठी घन आहाराची सुरुवात केव्हा करावी? १०

ड) माहिती प्रक्रीयांकन दृष्टीकोनानुसार अर्भके माहितीचे प्रक्रीयांकन कसे करतात? १०

*****